

BİR KADININ YAŞAMINDAN 24 SAAT

STEFAN ZWEIG

28 Kasım 1881'de Viyana'da doğdu. Babası Moritz Zweig zengin bir sanayiciydi, annesi Ida Brettauer bankacı bir aileden geliyordu. Avusturya, Almanya ve Fransa'da eğitim gördü ve Viyana Üniversitesinde felsefe okudu. Birinci Dünya Savaşı sırasında savaş karşıtlığıyla dikkat çekti. Savaş sonrası Salzburg'a yerleşerek Frederike von Winternit'le evlendi. 1934 yılında Nazi baskısı nedeniyle Avusturya'yı terk etmek zorunda kaldı. Bundan birkaç yıl sonra Frederike'den boşanan Zweig 1939'da Lotte Altman'la evlendi. İngiltere ve Amerika'da yaşasa da sonunda Brezilya'ya yerleşti. Stefan Zweig Avrupa'nın içine düştüğü siyasal durumdan duyduğu hayal kırıklığı nedeniyle 22 Şubat 1942'de eşi Lotte'yle birlikte intihar etti.

ELİF KARADOĞAN

Avusturya Lisesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü mezunu. *P Dünya Sanatı Dergisi* ve *Kabalcı Yayınlarında* çevirmen ve editör olarak çalıştı. Çevirileri arasında *Can Ateşi* (Joyce Carol Oates) ve *Aydınlanmanın Diyalektiği* (Theodor W. Adorno, Max Horkheimer) bulunmaktadır.

***Vierundzwanzig Stunden aus dem Leben einer Frau:
Bir Kadının Yaşamından 24 Saat***

© 2017, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Kitabın Türkçe yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında hiçbir yöntemle çoğaltılamaz.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Genel Müdür Vedat Bayrak
Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu
Son Okuma Elmas Gezgin
Kapak Tasarımı Adnan Elmasoğlu
Sayfa Tasarımı Zuhul Turan

ISBN 978-605-171-552-0

1. Basım: Eylül 2017

2. Basım: Eylül 2019

tamadres.com

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftehavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi, No: 8, Bayrampaşa-İstanbul

Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Alemdar Mahallesi, Ticarethane Sokak No: 15 34110 Cağaloğlu-İstanbul

Tel: (0212) 511 53 03 Faks: (0212) 519 33 00

www.alfakitap.com - info@alfakitap.com

Sertifika no: 43949

STEFAN
ZWEIG

Bir Kadının
Yaşamından
24 saat

Almanca Aslından Çeviren
Elif Karadoğan

ALFA

O zaman, savaştan on yıl önce Riviera'da kaldığım pansiyondaki masamızda, işi beklenmedik bir şekilde hiddetli bir kavgaya, evet hatta kine, hakarete vardırarak tehdit eden şiddetli bir tartışma çıktı. Çoğu insanın hayal gücü kıttır. Onlara doğrudan dokunmayan, sivri bir kamayla doğruca zihinlerini dürtmeyen şeyler onları neredeyse hiç harekete geçirmez; ama bir kez, küçük de olsa gözlerinin önünde, doğrudan hislerine dokunacak uzaklıkta bir şey oldu mu, içlerinde aşırı tutkular uyanır. O zaman sanki ilgilerinin azlığını yersiz, abartılı bir öfkeyle telafi ederler.

Bu kez de böyle oldu. Başka zamanlarda havadan sudan sohbetlerle, derinliği olmayan, küçük şakalarla hoşbeş eden, bütünüyle burjuva sofra meclisimiz yemekten hemen

sonra dağılıverdi: Alman çift gezintiye, amatör fotoğraflar çekmeye, rahatına düşkün Danimarkalı sıkıcı balık avına, kibar İngiliz hanım kitaplarına, İtalyan çift Monte Carlo'da çılgınlıklar yapmaya gider, bense bahçe iskemlesinde tembellik yapmaya ya da çalışmaya yönelirdim. Ama bu kez hepimiz öfkeli bir tartışmayla birbirimize girmiştik; birimiz birdenbire ayağa fırladığında, bu başka zamanlarda olduğu gibi nazikçe vedalaşmak için değil, daha önce de anlattığım gibi hidetli biçimlerde fevri bir öfkeyle oluyordu.

Masamızın öyle dizginlerinden boşanmasına neden olan olay aslında oldukça tuhaftı. Yedimizin kaldığı pansiyon dışarıdan ayrı bir villa gibi görünürdü –ah, pencereden yer yer kayalıklarla kaplı kumsala bakan o manzara nasıl da güzeldi!– ama aslında büyük Palace-Hotel'in ayrı girişi olan ek binasından başka bir şey değildi ve ona doğrudan bir bahçeyle bağlanıyordu; öyle ki komşuları olarak biz, misafirleriyle sürekli bir ilişki içindeydik. Bu otelde, önceki günlerde, kayıtlara geçirmeye değer kusursuz bir skandal yaşanmıştı. On ikiyi yirmi geçe öğle treniyle (zamanını bu kadar ayrıntılı vermeden edemiyorum, zira bu olay için olduğu kadar heyecanlı sohbetimiz için de önemli) genç bir Fransız gelmişti ve kumsala açılan deniz manzaralı bir oda

kiralamıştı: Bu bile ne kadar rahat koşullarda yaşadığını gösteriyordu. Rahatlıkla dikkat çekmesine neden olan yalnızca gösterişsiz zarafeti değil, her şeyden önce sıra dışı, bütünüyle hoş giden güzelliğiydi: Bir kızinkini andıran ince suratının ortasındaki ipeksi sarı bıyığı kösnül sıcak dudaklarını sarıyordu, beyaz alnına yumuşak, kahverengi dalgalı saçlar dökülüyordu; yumuşak gözleri her bakışında insanı okşuyordu – özünde her şeyi yumuşak, hoş ve zarifti; ama yapaylıktan, sahtelikten de uzaktı. Başta uzaktan, büyük moda mağazalarının vitrinlerinde ellerinde bastonla ideal erkek güzelliğini sergileyen o pembe renkli, kibirle bir yana yaslanmış balmumundan mankenlere benziyordu, ama daha yakından bakıldığında her türlü yersiz izlenim kayboluyordu; çünkü burada (görülmemiş biçimde!) o sevimlilik doğaldı, doğuştandı, onun ayrılmaz bir parçasıydı. Yanından geçerken herkesi aynı alçakgönüllülük ve içtenlikle selamlıyordu; yardımsever zarafetinin her fırsatta hiç zorlanmadan kendini nasıl açığa vurduğunu izlemek gerçekten keyif veriyordu. Bir hanımefendi vestiyere gidecek olsa, aceleyle ayağa fırlayıp paltosunu getirmeye koşuyordu; her çocuk için dostça bir bakışı, bir şakası vardı; cana yakın, aynı zamanda sakıngan olduğunu göstermişti – kısacası, aydınlık yüzü ve

gençliğin cazibesıyla başka insanların hoşuna gittiğini tecrübeyle bildiği için, bu güvenini yeniden zarafete dönüştürebilen o kutsanmış insanlardandı. Çoğu yaşlı ve hasta olan otel misafirleri arasında varlığı adeta ferahlık veriyordu. Gençlikle takındığı o muzaffer tavırla, rahatlığın ve canlılığın coşkusuyla insanlara gösterdiği o zarafet sayesinde karşı konulmaz biçimde herkesin sevgisini kazanmıştı. Otele varışından henüz iki saat sonra, Lyonlu o iriyarı, şişman fabrikatörün iki kızı, on iki yaşındaki Annette ve on üç yaşındaki Blanche'la tenis oynamaya başlamıştı. Anneleri, o zarif, narin, bütünüyle içine kapanık Madame Henriette, tecrübesiz küçük kızlarının o genç yabancıyla nasıl bilinçsiz bir işveyle flört ettiklerini gülümseyerek izliyordu. Akşam yemeğinden sonra bizi bir saat satranç masasında seyretti, arada alçakgönüllülikle küçük hoş hikâyeler anlattı, kocası her zamanki gibi bir iş arkadaşıyla domino oynarken Madame Henriette'le birlikte terasta bir aşağı bir yukarı gezindi; akşam geç saatlerde onu otel sekreteriyle büronun gölgesinde şüphe uyandıracak bir samimiyetle konuşurken gördüm. Ertesi sabah Danimarkalı oyun arkadaşım balık avında eşlik etti ve bu konuda hayret verici derecede bilgi sahibi olduğunu gösterdi. Daha sonra uzun süre Lyonlu fabrikatör-

le siyaset üzerine sohbet etti ve aynı şekilde burada da iyi bir arkadaş olduğunu kanıtladı; çünkü şişman beyefendinin içten kahkahalarını kayalara çarpan dalgaları aşarak bize kadar geliyordu. Yemekten sonra –zamanını bölüştürmesindeki bütün evreleri bu kadar ayrıntılı vermem, durumun anlaşılması bakımından gerekli– tekrar Madame Henriette’le birlikte bir saat bahçede kahve eşliğinde oturdu, kızlarıyla bir daha tenis oynadı, salonda Alman çiftle sohbet etti. Saat altıda mektup atmak için çıktığımda onunla tren garında karşılaştım. Karşıdan aceleyle bana doğru yaklaştı, mazeret bildirmek zorundaymış gibi, beklenmedik bir şekilde geri çağrıldığını, ama iki gün içinde döneceğini anlattı. Akşam, gerçekten de yemek salonunda yoktu, ancak yalnızca şahsi anlamda yoktu; çünkü bütün masalarda yalnızca ondan bahsediliyordu; onun o rahat, neşeli yaşam tarzı herkesçe övülüyordu.

Gece, on bire doğru olmalı, odamda bir kitabı bitirmek için oturuyordum, o sırada açık pencereden bahçeden aniden yükselen huzursuz bağırış çağırış seslerini duydum; otelde bir hareketlenme olduğu açıkça görülüyordu. Meraktan çok endişe duyarak oraya kadar olan elli adım aceleyle koştum; otelin konukları ve çalışanlar heyecanla oradan oraya koşturuyorlardı. Kocasını, Namurlu arkadaşısıyla her

zamanki dakiklığıyla domino oynarken, Bayan Henriette kumsaldaki terasta yaptığı akşam yürüyüşünden dönmemişti, bu yüzden başına bir talihsizlik gelmiş olmasından korkuluyordu. Başka zamanlarda o kadar rahatına düşkün, mıymıntı duran o adam, bir boğa gibi kumsalda koşturuyor, heyecandan çatlamış sesiyle “Henriette! Henriette!” diye geceye doğru haykırdığında, ses tonundan ölümcül yara almış dev bir hayvanın korkusundan, kadimliğinden bir şeyler duyuluyordu. Garsonlar ile hizmetçi çocuklar merdivenlerden bir aşağı bir yukarı koşturuyordu, bütün misafirler uyandırılmıştı, jandarma aranmıştı. Yine de bu şişman adam önu açık yeleşikle tüm bunları yuvarlanarak ezip geçiyor, devamlı bilinçsizce, “Henriette! Henriette!” diye hıçkırıklarla ağlayıp geceye doğru haykırıyordu. Bu arada yukarıda çocuklar uyanmış, gecelikleriyle pencereden aşağıya annelerine sesleniyorlardı; bunun üzerine babaları onları sakinleştirmek için aceleyle yukarıya koştu.

Sonra öyle korkunç bir şey oldu ki, yeniden anlatılması neredeyse imkânsız, çünkü şiddetle gerilen insan doğası aşırılık anlarında insanın haline öyle acıklı bir ifade verir ki, onu bir daha ne bir resim ne de bir söz aynı derecede yıldırım çarpmışçasına bir kuvvetle verebilir. Birden o ağır, şişman adam inleyen